

ÍNDIX

1. La prova.....	7
2. La feixuga tasca	13
3. El gran home.....	21
4. Madame	29
5. El passat.....	37
6. Natalie.....	43
7. La bufetada	53
8. La conversa	63
9. La fi de la novel·la	67
10. Fugint.....	73
11. Encongít.....	77
12. El dèbil pètal de la felicitat.....	81
13. El llibre i la mort.....	85
14. El silenci	91
15. El projecte.....	95
16. La declaració	99
17. L'obra pòstuma	105
18. L'èxit.....	113
19. La visita	115

I
LA PROVA

LA MORT DE NARCÍS SOLER CLARAMUNT NO va sorprendre el món, perquè l'home ja tenia una edat, però la jutgessa va obrir diligències per aclarir les causes de la seva mort i, entre altres testimonis, em va cridar a mi per interrogar-me. No vaig haver de fingir que estava trist, perquè realment apreciava el gran escriptor i sentia la seva desaparició. El qüestionari era llarg i, en alguns temes, molt delicat, perquè creuava una línia de confidencialitat que jo no volia traspasar. En línies generals, vaig ser prou sincer. No vaig amagar els signes evidents de la decadència del gran home ni les tensions entre el matrimoni, però ho vaig fer sense recrear-m'hi, i deixant sempre clar que jo creia en la bona fe i la decència tant de Soler Claramunt com de la seva dona. Alguns detalls, és cert, me'ls vaig estalviar, i també certes sospites. Sempre és bo guardar-se un as a la màniga. Cal pensar en el futur.

La jutgessa va quedar prou convençuda de les meves respostes però no va descartar que ens haguéssim de tornar a veure.

Vaig arronsar les espatlles i li vaig donar la mà. Acceptar resignadament els girs dels esdeveniments ja formava part de la meva naturalesa. La vida va com va, simplement. Jo ja m'havia acostumat a no planificar mai res, perquè planificar era, a la meua vida, sinònim de fracassar. Les coses anaven venint, i jo actuava com em semblava millor en cada moment determinat, girant a dreta o esquerra a l'últim instant. No deixava de ser emocionant viure així, perquè no podies estar segur si el camí triat per pura intuïció conduïa a la glòria o al precipici.

Sortint del jutjat vaig endinsar-me per carrers estrets i vaig acabar refugiant-me en una llibreria no gaire gran. Cinc taules oferien les principals novetats: guies per a turistes, llibres infantils i, inevitablement, l'obra completa del mort de moda, Narcís Soler Claramunt. Una dona d'uns cinquanta anys fullejava la seva darrera novel·la, *El dèbil pètal de la felicitat*, publicada feia un mes amb més pena que glòria i que ara, gràcies a l'oportuna mort de l'autor, s'havia col·locat entre els llibres de ficció més venuts. La dona es va quedar encantada contemplant la portada —on un pètal vermellíssim d'un galleret s'esquinçava pictòricament sobre un fons borrós de les muntanyes de Montserrat— i finalment va decidir comprar el llibre. Vaig somriure irònicament. Dos euros més per a la Natalie, la soferta vídua. Aquell somriure irònic devia ser potser l'essència de mi mateix, perquè el llibreter, que no m'havia reconegut fins llavors, se'm va acostar i em va dir:

—Ah, vostè és en...

—Sí, però ara mateix no tinc ganes de parlar amb ningú. Ho comprèn, oi?

Vaig fer cara de compunció extrema i vaig sortir, teatralment adelerat i confús, al carrer. Érem a finals de gener, però feia un solet agradable, i vaig caminar, fugint del mar, ciutat amunt, pel passeig de Gràcia. Passat el carrer Aragó, vaig contemplar el banc solitari on, feia poc menys d'un any, una versió més pobra de mi mateix menjava un croissant ressec. El temps havia passat, la sang s'havia vessat, i ara jo lluitava per ser un home fort, indestructible.

Un any enrere lluitava, simplement, per trobar una feina. M'havien expulsat d'una prestigiosa editorial per un malentès que ara seria llarg d'explicar i necessitava una feina urgentment. Mossegava d'esma aquell croissant quan va passar per davant meu un antic company d'universitat, un noi molt brillant, Àngel Cambó. Duia un abric blau fosc imponent i un maletí d'home important. Uns quants cabells rossos resistien com podien enmig de la calba lluent. Li vaig cridar l'atenció amb un "ei" discret i ell, amb gest alegre, es va aturar, em va reconèixer i em va dir, somrient-me amb fingida llàstima:

—Juli, sembles un desheretat de la fortuna!

—És veritat. Però no et vull explicar les meves penes.

Es va asseure al meu costat i no vaig trigar a explicar-li, fil per randa, les meves desventures pro-

fessionals, gairebé amb tota exactitud. Després, és clar, li vaig demanar si ell, que era un home ben col·locat i amb molts contactes, sabia d'alguna feina. “Ara mateix no se m'acut res”, em pensava que em diria, però em va sorprendre:

—Sí, potser hi ha una cosa que et podria interessar. No t'ha arribat el rumor? El T-Rex busca un negre.

—Qui? —Em semblava que l'havia entès, però ho vaig voler confirmar.

—Ara sí que et veig en fora de joc, Juli. El T-Rex és en Soler Claramunt. L'home està una mica decadent i busquen, ell i la seva futura viuda, un col·laborador, un assistent amb coneixements literaris, un escriptor de segona fila, en definitiva. Ei, no és que jo t'hi consideri. El teu últim recull de contes...

—Buscava el títol fent córrer la punta de la llengua pel llavi superior.

—*Gossos que borden i altres contes* —el vaig ajudar, però no va fer cara de reconèixer el títol.

—*L'home que es va capbussar i altres contes* —vaig intentar de nou.

—Sí, aquest.

—És el penúltim.

—Oh. Però era excel·lent. De veritat. Concís i punyent. El que et deia, en Soler Claramunt necessita algú, però t'has de moure ràpid.

—Provaré sort. Puc dir que vinc de part teva?

—És clar que sí.

Em va donar l'adreça. Era un despatx de la zona alta de Barcelona. Vaig passar pel pis a dutxar-me,

afaitar-me i vestir-me amb alguna peça que no tingués taques de cafè o fes tuf d'armari. A les quatre de la tarda ja era dalt de tot del carrer Muntaner, prement el timbre del quart primera d'un edifici històric i respectable.

—Em dic Juli Vila Fitzgerald. M'envia Àngel Cambó, de la Cambra Literària Catalana.

—Un moment —va dir una veu de sexe ambigu.

Vaig esperar uns llargs minuts, palplantat davant la porta, però sense mostrar gens de nerviosisme, extremadament serè i aplomat, per si m'estudiaven des d'una càmera invisible.

—Endavant —va dir per fi la veu.

Un ascensor nou i lluent em va traslladar al quart pis. Vaig observar la meua cara al mirall. Presentava un aspecte interessant —front ample, ulls intel·ligents, nas amb personalitat—, però em podia haver afaitat millor. Certa deixadesa general es podia deduir, però jo era un escriptor amb poques vendes i, per tant, tot concordava.

La veu ambigua va resultar pertànyer a un home jove, molt formal i agradable, d'estil antic, com sortit d'una pel·lícula dels anys cinquanta, que em va allargar la mà i em va dir:

—Conec la seva obra, senyor Vila Fitzgerald.

—Ho lamento —vaig dir en broma.

El local era ample i molt assolellat, però amb una escassetat de mobles que feia pensar en una situació de completa provisionalitat.

—Perdoni que l'hagi fet esperar, però havia de consultar si podia acceptar un altre candidat —va

assenyalar el mòbil que tenia al damunt—. Madame ha dit que sí.

“Madame?”, vaig preguntar-me, però el misteriós personatge va esvaïr-se del meu cervell quan el secretari, tan fi com eficient, em va allargar un foli i un bolígraf.

—Només volem que respongui per escrit una pregunta. I la pregunta és: “Per què creu que és l’home adequat per a aquesta feina?” Té una hora per respondre.

No vaig trigar ni un minut. Em vaig asseure a la punta de la cadira i vaig escriure: “No sé si sóc l’home adequat, però sí que sé que rodola muntanya avall la mortal bola de neu i hem de ballar tu i jo abans que no ens colgui.” Aquesta frase pertanyia a la novel·la *Resurrecció o atzar* de Soler Claramunt, una de les seves obres més obscures i que jo havia fullejat per primera vegada feia mitja hora, quan havia entrat en una llibreria camí de l’entrevista. La meva velocitat va impressionar el secretari.

—Fulgurant —va dir.

—És pura vanitat. Em considero massa bo per entretenir-me a passar proves.

Va riure, i després va aprofitar la distensió per fer-me una pregunta personal:

—És autèntic el Fitzgerald?

—Sí —vaig mentir—. Família de pirates de Dover.